

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

РІК ВИДАВАННЯ
ВІСІМНАДЦЯТИЙ

N. 1

**СІЧЕНЬ
1973**

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

- Сергій БУРЛАКОВ. Закон вогняної професії. *Поезії* 2
Олесь ЛУПІЙ. Світ у промінні. *Поезії* 8
Ігор МУРАТОВ. Скрижалі братерства. *Поема* 74
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ. Степове шосе. *Поезії* 74
Данило БАКУМЕНКО. Батькові. *Поезія* 80

ПРОЗА

- Сергій МУШНИК. Плавка. *Оповідання* 10
Лідія ТКАЧЕНКО. Тринадцять музик. *Оповідання* 24
Володимир КАШИН. Таємниця забутої справи. *Роман* 32
Броніслав ГРИЦУК. Лісове диво. *Новорічний етюд* 86

ПУБЛІЦИСТИКА

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

- Іван КОШИЦЬКИЙ. Васильович 4
М. БАЛТЯНСЬКИЙ. Яблука. 75

З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ

- До 150-річчя від дня народження Шандора Петефі 26
Шандор ПЕТЕФІ. *Поезії* 27

КРИТИКА

- С. І. БЕЛЯЄВА. Сім'ї єдиної чуття 80
Андрій НЕДЗВІДСЬКИЙ. Майстер публіцистичної прози 90

БІЛЯ КНИЖКОВОЇ ПОЛИЦІ

МИСТЕЦТВО

- В. ГУБЕНКО-МАСЛЮЧЕНКО. Таким я його знала 101

САТИРА ТА ГУМОР

Vol: 1

Date:

1973

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

РІК ВИДАННЯ
ВІСІМНАДЦЯТИЙ

N-2

**лютий
1973**

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

Михайло ЧХАН. Переможець. <i>Поезії</i>	2
Іван МІРОШНИЧЕНКО. Листи з тайги. <i>Поезії</i>	9
Віталій КОРОТИЧ. Щоденник	22
Іван ЛИСЕНКО. Камінь Лісняка	27
Леонід ТЕНДЮК. Алеутські острови. <i>Поезії</i>	56
Іван ГЛИНСЬКИЙ. Дівчата	66
Василь ЗАЙЧЕНКО. На полігоні	70
Анатолій КУРОЧКА. Прихід. <i>Поезії</i>	72

ПРОЗА

Володимир ПЕТРОВ. Окозір. <i>Оповідання</i>	4
Борис ДЕРЕВ'ЯНКО. Чим живе душа	12
Володимир КАШИН. Таємниця забутої справи. <i>Роман. (закінчення)</i>	28
Олександр ШАРАНДАК. Кіндратова образа. <i>Оповідання</i>	67

З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ

Леонід ГАВРИЛКІН. Аварія. <i>Оповідання</i>	23
---	----

ПУБЛІЦИСТИКА

З ЛІТОПІСУ БЕЗСМЕРТЯ

Микола СТАРОВОЙТ, Леонід СТРОКОВ. Доля партизанська	60
--	----

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

Володимир МОРГУН. Харківське метро	73
--	----

КРИТИКА

Віктор ТИМЧЕНКО. Стиль і стильові пошуки	80
--	----

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Михайло ОКАНЬ. Вихідні позиції автора	90
Л. КОДАЦЬКА. Нова праця з шевченко- знавства	92

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

Володимир КАЛАШНИК, Леонід ТАРАСОВ, Олек- сандр ЮРЧЕНКО. Теоретичне відкриття чи ігно- рування досягнень?	96
Григорій НУДЬГА. Про деякі недоречності	99
Л. ЗЕЛЕНКО. Від джерел	100
Кость ГРИЩИНСЬКИЙ. Кронштадтська ме- лодія	101
Ілля КОСТИНА. Золотий розсип	102

САТИРА І ГУМОР

ПРАПОР

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

РІК ВИДАННЯ
ВІСІМНАДЦЯТИЙ

N-3

**БЕРЕЗЕНЬ
1973**

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПРО ПРИСУДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРЕМІЙ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА . . . 2

ПОЕЗІЯ

- Микола НАГНИБІДА. Комісари. *Поезії* . . . 3
Олександр ЮРЧЕНКО. Чекання. *Поезії* . . . 11
Кирило КУРАШКЕВИЧ. Із них нам брати
приклад. *Поезії* . . . 12
Кузьма ГРИЩЕНКО. Монолог. *Поезії* . . . 40
Ольга СТІЛЕЦЬ. Перехрестя панорами.
Поезії . . . 45
Петро ПЕРЕБИЙНІС. Криниця. *Поезії* . . . 46
Степан ЛІТВИН. Балада про чисту воду. *Поезії* 48
Володимир МИРНИЙ. Борозни. *Поезії* . . . 76
Петро ПУЛІНЕЦЬ. Лебедний етюд. *Поезії* . . 82

ПРОЗА

- Сергій ЗАВГОРОДНІЙ. Мати наша, мати.
Документальна повість. 14
Михайло МЕДУНИЦЯ. Соловей. *Оповідання* . . 43
Микола ІЩЕНКО. Течія. *Роман* 50

ПУБЛІЦИСТИКА

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

- Павло СИЛКА. Відповідальні за все. 6
З. ГОЛУБЕВА. Чарівна сила слова. 78

КРИТИКА

- Анатолій СТЕФАНСЬКИЙ. Художнє бачення
теми. 84

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

- ЛІ. ОСТРОУШКО. За рідним порогом . . . 88
М. КОБЗЄВ. Є порох у «Порохівниці» . . . 90
Марія КЕНІГСБЕРГ. Поетова сповідь на
вершині 92

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

ПРАПОРЕЦЬ

САТИРА ТА ГУМОР

Date: 1973

Orientation: T

З М І С Т

ХАРКІВ ОРДЕНОНОСНИЙ

ПОЕЗІЯ

Борис КОТЛЯРОВ. Харкову. <i>Поезія</i>	2
Кузьма ГРИЩЕНКО. Його ім'я <i>Поезія</i>	7
Олександр СТЕШЕНКО. Голуби льотчика Мужай- ла. <i>Поезії</i>	17
Олександр КРАВЦОВ. Балада про шістьох. <i>Поезії</i>	50
Анатолій БОРТНЯК. Ти. <i>Поезії</i>	59
Віктор СОКОЛОВ. Поема про моноліт.	60
Павло ТИЧИНА. Молодий Радіщев	68
Іван МАЛИШ. Село моє. <i>Поезії</i>	86

ПРОЗА

Іван ШУТОВ. Вогнище. <i>Оповідання</i>	5
Микола ІЩЕНКО. Течія. <i>Роман. Продовження</i> .	18
Анатолій МИХАЙЛЕНКО. Толока. <i>Оповідання</i> .	54

ПУБЛІЦИСТИКА

І. РЯБЕНКО. У бронзу вкарбована пам'ять. . . .	4
--	---

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

Петро СЕВЕРОВ. Обрій океану	8
Юрій БОЖКО. Архітектура, естетика, час . . .	80
О. ОЛІЙНИК. Просвітитель, учений, винахід- ник	101

З ЛІТОПІСУ БЕЗСМЕРТЯ

П. ЛАРІН. Надзвичайний комісар	62
--	----

КРИТИКА

Лідія МАЛЯРЕНКО. Люди з легендарними до- лями	86
Ангеліна ГЕДЬЄШ. Твори Ю. Яновського мовою Петефі	90

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

Серце прагне неспокою.	53
--------------------------------	----

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Сергій БУРЛАКОВ. Величний світ прекрасного. .	93
П. ОХРІМЕНКО. Віддача пошуків.	94
Федір СТЕПАНОВ. Ліричний герой поета . . .	98
Микола ТКАЧУК. Джерела поетичної думки . .	99

РОЗВІДКИ І ПУБЛІКАЦІЇ

С. ЛЕОНІДОВ, О. САРАНА. Ф. І. Шалашін і Харківщина	105
---	-----

САТИРА І ГУМОР

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

РІК ВИДАННЯ
ВІСІМНАДЦЯТИЙ

N.4

**КВІТЕНЬ
1973**

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР” ● ХАРКІВ

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

КАЛИНЕ

У Польщі
Про хоробріс
гаряче серце по
генд без

№5

ТРАВЕНЬ
1973

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ЕЗІЯ

- Олекса МАКСИМЕЙКО. Побратимові. *Поезія*. 2
Сергій МУШНИК. Ковальське слово. *Поезія*. 22
Валерій ЮР'ЄВ. Чистота. *Поезія*. 32
Петро ОСАДЧУК. Хвиля за хвилею. *Поезія*. 33
Олександр АПАЛЬКОВ. Ломикамінь. *Поезія*. 64
Михайло КАЗИДУБ. Експромт. *Поезія*. 71
З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ
Поетична гілка Радянської Хакасії. 10

ПРОЗА

- Михайло ОКАНЬ. Батьків молот. *Оповідання*. 14
Микола ШАПОШНИК. Щаслива луна. *Оповідання*. 24
Микола ІЩЕНКО. Течія. *Роман. Закінчення*. 34

ПУБЛІЦИСТИКА

З ЛІТОПISУ БЕЗСМЕРТЯ

- Віталій НЕМЧЕНКО. Хто Ви, полковнику Ка-
линовський? 3

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

- Анатолій ОВЧАРЕНКО. Ми — ковалі 27

ФРОНТ ІДЕОЛОГІЧНИЙ

- І. ГОТЛІБ, Ю. ЛИТВИНЕНКО. Слонізм — різ-
новид фашизму, поплічник імперіалізму 67

КРИТИКА

- Юрій ГЕРАСИМЕНКО. Лінія життя. 72
П. ОХРИМЕНКО. О. М. Островський і укра-
їнська література. 78
Інна КОБЦЕВА. Життєдайна тема. 81

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

- І. ГОРПИНЕНКО, А. ЕПШТЕЙН. Ім'я, що
належить народів. 84
Анатолій ФЕДЬ. Відлуння постоного серця. 86
М. ЗІНЧЕНКО. Так здобувають перемогу. 88
В. АБЛІЦОВ. Слово, сказане у голос. 90
В. ЛЕВАДНИЙ. Розвідка пошуком. 91
Тарас САЛИГА. Грані слова. 93
Максим ПОПІВЧАК. «Щоб захистити від зла
добро». 94

ЛІТЕРАТУРНА ХРОНІКА

СТОРІНКИ СПОГАДІВ

- Марія РОМАНІВСЬКА. Варвара Чередни-
ченко. 98

Ігор Леонтійович МУРАТОВ

МИСТЕЦТВО

- О. ШИМОН. Байда-Суховій та його фільми. 101

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

САТИРА І ГУМОР

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

Микола МАРКЕЛОВ. Син. <i>Поезії</i>	1
Михайло ЯРЕМЕНКО. Без подиву — поезії нема. <i>Поезії</i>	2
Павло МОВЧАН. Із книги «Зелені знаки трави». <i>Поезії</i>	26
Михайло МАСЛО. Хліб. <i>Поезії</i>	47
Станіслав ШУМИЦЬКИЙ. Два крила. <i>Поезії</i>	78
Микола ЛЮБАР. Доля. <i>Поезії</i>	80

ПРОЗА

Євген ГУЦАЛО. Біле озеро. <i>Волинські мотиви</i>	12
Валер'ян Єськов. Стаю журналістом	38
Віктор ЛАГОЗА, Ігор ЛАГОЗА. На перехресті. <i>Повість</i>	43

ПУБЛІЦИСТИКА

З ЛІТОПІСУ БЕЗСМЕРТЯ

І. КАРЕЛОВ. Дружба, скріплена кров'ю	4
--	---

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

Олексій СТАРЦЕВ. Архімед із ливарного	25
---	----

КРИТИКА

Борис РУДЕНКО. Вагомість вірша	81
Олександр ПОЛТАВЦЕВ. Мистецтво і суспільне життя.	83

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

В. ТИМЧЕНКО. Життєві і творчі горизонти	91
А. КИСЛИЙ. «Нехай... щастить на все!».	103

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Олександр МАРЧЕНКО. Книга про непорушну дружбу	96
Петро СЛОБОДЯНЮК. Слово щире і вагоме	99
Борис ДЕРЕВ'ЯНКО. «Щоб так, як теплий хліб...»	99
Мечислав ГАСКО. Свідчення орських старожилів	100

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

В. Д. ПЕТРОВ. Вірність присязі	105
Іван ТАРАСЕНКО. Остапова криниця	107

ЛІТЕРАТУРНА ХРОНІКА

САТИРА ТА ГУМОР

На першій сторінці обкладинки: Слов'яногорськ. Троянди під соснами.

Фото Є. Александровича.

На другій сторінці обкладинки: мст. С. Лівшиць.

Виконуючий обов'язки головного редактора М. Т. ОКАНЬ.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, С. Р. БУРЛАКОВ, В. Н. ГАВРИЛЕНКО, Ю. Г. ГЕ-
РАСИМЕНКО, К. О. ГОРДІЄНКО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, О. І. КОВІНЬКА,
П. П. РЕБРО, В. Д. ТИМЧЕНКО, В. П. ХОЛОД, М. Т. ШАПОВАЛ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС.

Технічний редактор О. М. Бріккер.

Коректор Т. П. Руденко.

Рукописи менше одного авторського аркуша редакція не повертає

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 43-41-84, 43-41-54.

БЦ 26636. Здано до набору 15.IV 1973 р. Підписано до друку 8.VI 1973 р. Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш. 11,76. Обл.-вид. аркуш. 11,73. Зам. 4-976. Видавн. № 77. Тираж 14 500. Ціна 50 коп.

«Знамя» № 6 (на українському мові). Ежемесячный литературно-художественный и общественно-политический журнал Союза писателей Украины. Адрес редакции: Харьков, ул. Чернышевская, 59. Издательство «Прапор» г. Харьков, ул. Чубаря, 11. Издательство «Соціалістична Харківщина», Харьков, ул. Сумская, 13. Печ. листов 7. Условно-печ. листов 11,76. Учетно-издат. листов 11,73. Издат. № 77. Тираж 14.500. Цена 50 коп.

Друкарня видавництва «Соціалістична Харківщина», Харків, Сумська вул., 13.

ПОЕЗІЯ

Анатолій ПЕРЕРВА. На братській могилі. <i>Поезії</i>	2
Любов КІНДРАТЕНКО. Сниться квітень. <i>Поезії</i>	3
Людмила ОВДІЄНКО. Біля пам'ятника Цюл- ковському. <i>Поезії</i>	4
Олександр НАУМЕНКО. Синові. <i>Поезії</i>	5
Іван ОЛЕКСЕНКО. Садн. <i>Поезії</i>	6
Григорій ЛЮТИЙ. Сімнадцятий. <i>Поезії</i>	7
Володимир ГРИПАС. Степове. <i>Поезії</i>	9
Дмитро ПОЙДА. Роздум. <i>Поезії</i>	10
Людмила МЕЛЬНИК. Шляхи. <i>Поезії</i>	11
Костянтин ПОГРІБНИЙ. Сіль. <i>Поезії</i>	12
Григорій ПОЛОВИНКО. Зав'язь. <i>Поезії</i>	13
Лідія РИЖКОВА. Двоє. <i>Поезії</i>	15
Володимир САПОН. Листи з патронів. <i>Поезії</i>	16
Василь ЩЕРБОНОС. Ленін і час. <i>Поезії</i>	17
Віктор ГРИЦЕНКО. Вітер-вісник. <i>Поезії</i>	18
Володимир ЗАДУБОВСЬКИЙ. Матері. <i>Поезії</i>	19
Василь МЕЛЕШЕНКО. Любисток. <i>Поезії</i>	20
Ірина ПОЛЯКОВА. Посвята. <i>Поезії</i>	25
Олег БУЦЬКИЙ. Тривіріші. <i>Поезії</i>	30
Василь ШЕЙКО. Обеліск. <i>Поезії</i>	31
Ольга ВОЛОВИЧ. Заводу. <i>Поезії</i>	32

ПРОЗА

Іван МАСЛОВ. Косарі. <i>Оповідання</i>	38
Кость ПІСОЦЬКИЙ. Запах черемхи. <i>Новела</i>	44
Олег ПАВЛОВ. Підривники. <i>Оповідання</i>	48
Леонід КАПЕЛЮШНИЙ. Дев'ята хвиля. <i>Оповідання</i>	54
Валерій ТАРАСОВ. Перший раунд. <i>Повість</i>	64

ПУБЛІЦИСТИКА

СОЛДАТИ ПАРТІЇ

В. СРІБНИЙ. Двоє з книги Джона Ріда	21
---	----

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

Микола МІШИН. За висотою висота	26
---	----

З ЛІТОПІСУ БЕЗСМЕРТЯ

І. ЛУКАШ. Син Волги — герой Дніпра	33
--	----

НАШ ЗАОЧНИЙ ТВОРЧИЙ СЕМІНАР

Микола ШАПОВАЛ. Успіх приходить через працю	37
Олександр ШЕВЧЕНКО. Допомога словом. <i>Нотатки гіпнологи</i>	60

КРИТИКА

Олександр ГУТОВ. На шляху творчого зростання	92
Фелікс БІЛЕЦЬКИЙ. Людина в документа- лістниці	97
Микола ТКАЧУК. Два дебюти	101

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Віктор ЧАБАНЕНКО. Земний, звичайний світ	103
Станіслав ШУМИЦЬКИЙ. Щоб словом до людей йти...	104
Микола НЕЧИПОРЕНКО. З глибоких джерел	105

ДО 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
В. В. МАЯКОВСЬКОГО.

Р. ПЕТРЕНКО Зустріч у Запоріжжі	106
Олексій КУЗЬМЕНКО. Живий у пам'яті	109

САТИРА ТА ГУМОР

На першій сторінці обкладинки: Танцювальна пара.
Фото Є. Александровича.

На другій сторінці обкладинки: В. Рижих. Шахтарі.

Виконуючий обов'язки головного редактора М. Т. ОКАНЬ.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, С. Р. БУРЛАКОВ, В. Н. ГАВРИЛЕНКО,
Ю. Г. ГЕРАСИМЕНКО, К. О. ГОРДІЄНКО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, О. І. КОВІНЬКА,
П. П. РЕБРО, В. Д. ТИМЧЕНКО, В. П. ХОЛОД, М. Т. ШАПОВАЛ, Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС.

Технічний редактор О. М. Бріккер.

Коректор В. П. Темнохунд [Корогод].

Рукописи менше одного авторського аркуша редакція не повертає

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 43-41-84, 43-41-54.

БЦ 50409. «Прапор» № 7 (211). Здано до набору 15/V 1973 р. Підписано по друку 28/VI 1973 р. Формат 84×108^{1/16}.
Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш. 11,76. Обл.-вид. аркуш. 11,71. Зам. 4-1240. Тираж 14.500. Ціна 50 коп.

«Знамя» № 7 (на українському мові). Ежемесячный литературно-художественный и общественно-политический журнал
Союза писателей Украины. Адрес редакции: Харьков, ул. Чернышевская, 59. Издательство «Прапор» г. Харьков, ул. Чубаря, 11.
Издательство «Соціалістична Харківщина», Харьков, ул. Сумская, 13. Печ. листов 7. Условно-печ. листов 11,76. Учетно-издат.
листов 11,71. Тираж 14.500. Цена 50 коп.

Друкарня видавництва «Соціалістична Харківщина», Харків, Сумська вул., 13.

ПУБЛІЦИСТИКА

ПОДВИГУ — 30 РОКІВ

О. ТРУБЧАНІНОВ. Спогади і дійсність	3
І. С. КОНЕВ. Боротьба за Харків	6
О. ЕГОРОВ. Броньовий удар	12
Кость ГОРДІЄНКО. Рідний Харків	22
Антон ХИЖНЯК. Тридцять років тому...	25
Ю. А. ГУРОВИЙ. Живий, трудовий, залізобетонний	39
Воїн, трудівник, мрійник. Фоторепортаж.	46
М. КУКСА. Шляхи солдата	48

ПОЕЗІЯ

ПАРТИТУРА СТАЛІ Й НІЖНОСТІ

Борис КОТЛЯРОВ. Розкажи нам. Поезія.	2
Володимир КРАВЧЕНКО. Визволення. Поезія.	6
Зельман КАЦ, Матвій ТАЛАЛАЄВСЬКИЙ. До харків'ян. Поезія.	12
Іван ОЛЕКСЕНКО. Пам'яті батька. Поезія.	20
Яків НІКОЛЕНКО. Лідер «Харьков» — Харкову. Поезія.	24
Василь КУЛИК. Невмирущий солдат. Балада.	33
Іван НИЗОВИЙ. Триумфальна арка. Поезія.	38
Олександр ЗАЙВИЙ. Солдатки. Поезія.	38
Данило БАКУМЕНКО. Балада про опалених бійців	45
Степан ПУШИК. Притча про зброю. Поезія.	45
Федір ІСАЄВ. Нова доба. Поезія.	48

Леонід ТОМА. Місто. Триптих.	7
Іван БАКЛИЦЬКИЙ. Поезія.	7
Сергій БУРЛАКОВ. Балада дев'яти. Поезія.	8
Микола ТОМЕНКО. Ровесникам. Поезія.	8
Іван ЛИСЕНКО. Тут квітне мак. Поезія.	8
Володимир КУЛИКІВСЬКИЙ. Таємниця безсмертя. Поезія.	8
Олекса ІВАНИШИН. Ветеран. Поезія.	8
Анатолій КРИВОРІТЬКО. Танк. Поезія.	8
Станіслав ТЕЛІНЮК. Серпень. Поезія.	8

ПРОЗА

Суконбай ЕРАЛІЄВ. Пригорщ землі. Оповідання.	9
Борис СИЛАЄВ. Отака важка робота. Повість.	9
Михайло ОКАНЬ. Там, за висотою. Оповідання.	9
Віра РИЖЕНКО. Олесь. Етюди	9
Василь ОМЕЛЬЧЕНКО. Дідове Федорове жито. Оповідання.	9

КРИТИКА

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

В. Д. ПЕТРОВ. Вогненними шляхами Харківщини	10
Іван ГУД. Сторінки звитяти	10
Василь ТІПУХІВ. Сонячна щирість	10
Друзі «Прапора»	11

САТИРА ТА ГУМОР

На першій сторінці обкладинки: учасники боїв за звільнення Харкова. Зліва направо: викладач машинобудівного технікуму полковник запасу П. Х. Гордієнко; викладач педагогічного Інст ім. Г. С. Сковороди майор запасу Л. І. Пашкова; старший інженер-конструктор заводу ім. Шеве капітан запасу М. І. Матвейко; Герой Соціалістичної Праці робітник турбінного з В. Д. Дрокін.

Фото В. Борисова та Г. Алка.

На другій сторінці обкладинки: ліногравюра М. Глуш.

Виконуючий обов'язки головного редактора М. Т. ОКАНЬ.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, С. Р. БУРЛАКОВ, В. Н. ГАВРИЛЕНКО, Ю. Г. ГЕ-РАСИМЕНКО, К. О. ГОРДІЄНКО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, О. І. КОВІНЬКА,

П. П. РЕБРО, В. Д. ТИМЧЕНКО, В. П. ХОЛОД, М. Т. ШАПОВАЛ,
Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС.

Технічний редактор О. М. Бріккер

Коректор В. П. Темно

Рукописи менше одного авторського аркуша редакція не повертає

Адреса редакції: Харків, вул. Чернишевська, 59, тел. 43-41-84, 43-41-54.

БЦ 50447 «Прапор» № 8 (212). Здано до набору 15/VI. 1973 р. Підписано до друку 24/VII 1973 р. Форм 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. / Умовно-друк. аркуш. 11,76. Обл.-вид. аркуш. 11,73. Зам. 4-1489 Тираж 14.500. Ціна 50

«ЗНАМЯ» № 8 (на українському мові). Ежемесячный литературно-художественный и общественно-политический журнал Союза писателей Украины. Адрес редакции: Харьков, ул. Чернышевская, 59. Издательство «Прапор», Харьков, ул. Чубаря, 11. Типография издательства «Соціалістична Харківщина», Харьков, ул. Сумская, 13. Печ. листов 7. но-печ. листов 11,76. Учетно-издат. листов 11,73. Тираж 14.500. Цена 50 коп.

Друкарня видавництва «Соціалістична Харківщина». Харків, Сумська вул., 13

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

N-9

ВЕРЕСЕНЬ 1973

ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО 1956 РОКУ

© ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ. Земля твоя й во- да. <i>Поезії</i>	2
Ольга ІВАШИНА. Сині зорі. <i>Поезії</i>	11
Олександр НАУМЕНКО. Зачекай. <i>Поезії</i>	12
Михайло БУЛАХ. Повернення в Полтаву. <i>Поезії</i>	13
Андрій ПОЛТАВИН. Пам'ять серця. <i>Поезії</i>	30
Микола ОСИПЕНКО. Етюди тиші.	35
Михайло ШЕВЧЕНКО. Іду з низин. <i>Поезії</i>	43
Михайло ТЕРНАВСЬКИЙ. Літака дожидаєш. <i>Поезії</i>	45
Анатолій ГРИЗУН. Вересневі роздуми. <i>Поезії</i>	50

ПРОЗА

Іван МАЦЕНКО. Під небом отного краю. <i>Повість</i>	14
Олександр ЧУЧА. Перша дружина. <i>Оповідання</i>	32
Василь НУЖНИЙ. Тост діда Омеляна. <i>Оповідання</i>	46
Василь БЕРЕЖНИЙ. Селенітка. <i>Фантастичне оповідання</i>	56
Микола НЕТЕСА. «Здрастуйте, мамо!». <i>Етюд</i>	65

ПУБЛІЦИСТИКА

В. М. БЕЗВЕРХНІЙ. Полтава сьогодні.	4
В. ПАВЛЕНКО. Таран	38

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

Іван САНЖАРЕВСЬКИЙ. Ідеї токаря Уманця	51
Марсель ЗАРІПОВ. Над колискою КамАЗу.	69

КРИТИКА

Віктор ТИМЧЕНКО. Зигзаги художнього мислення	73
Іван ПАСЕМКО. Життя не перепишеш начисто	77
Євген ПРИСОВСЬКИЙ. На шляхах до героя	80

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

Олександр КОВІНЬКА. Патріарх сміху	84
Борис СИВОВОЛОВ. Віхи життя і творчості.	96

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Михайло ЛОГВИНЕНКО. Талант і слово	87
Микола ТКАЧУК. Крізь призму сучасності	89
Микола ОСИП. Окрилсність	92
Віктор КУЗЬМЕНКО. Галерея слави героїв	93
В. ЛЕВАДНИЙ. Про того хлопця...	94

МИСТЕЦТВО

Софія ФЕДОРЦЕВА. Вчителю мій	98
------------------------------	----

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

Любов ГЕЙШТОР. Нові експонати музею	103
Іван БУГАЄНКО. Що я думаю про театр.	101

ПРАПОРЕЦЬ

САТИРА ТА ГУМОР

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

N. 10

(214)

ЖОВТЕНЬ
1973

ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО 1956 РОКУ

© ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

Євген ЛЕТЮК. Шахтарські капітани. <i>Поезії</i>	2
Любов ЗАБАШТА. Монолог маювни атомно-го віку. <i>Поезії</i>	21
Микола ЛИХОДІД. Іду на Ви. <i>Поезія</i>	29
Іван ПЕРЕПЕЛЯК. Казка. <i>Поезії</i>	40
Іван ДРАЧ. Розмова з товаришем Маяковським. <i>Поезії</i>	46
Анатолій БОРТНЯК. Графа в ґанкеті. <i>Поезії</i>	90

ДЕКАДА ВІРМЕНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ НА УКРАЇНІ

Олесь ЛУПІЙ. Натхненні співи Аястану.	8
Гегам САРЯН. Стрілки. <i>Поезії</i>	8
Паруйр СЕВАК. Вітчизні. <i>Поезії</i>	10
Рачія ОВАНЕСЯН. Венері. <i>Поезії</i>	10
Сільба КАПУТІЯН. Російському другу. <i>Поезії</i>	11
Ованес ШІРАЗ. Прихід весни. <i>Поезії</i>	12
Ашот ГРАШІ. Прийми гранат мого саду. <i>Поезії</i>	13
Вардкес БАБАЯН. Поле. <i>Поезія</i>	14
Ваагн КАРЕНЦІ. Рідному краєві. <i>Поезії</i>	15
Геворг ЕМІН. Багаття миру. <i>Поезії</i>	15
Аршалуйс САРОЯН. Мое останнє бажання. <i>Поезії</i>	15
Людвіг ДУРЯН. Покликання. <i>Поезії</i>	16

ПРОЗА

І. КАРЕЛОВ. Бій на світанку. <i>Оповідання</i>	4
Олег ЧОРНОГУЗ. Я хочу до моря. <i>Гумористична повість</i>	50

ПУБЛІЦИСТИКА

РОЗПОВІДІ ПРО ГЕРОЇВ П'ЯТИРІЧКИ

М. КУКСА. Його зірка	16
Михайло БУРЕНКОВ. Несхитність	41

З ЛІТОПИСУ БЕЗСМЕРТЯ

І. ГУД. На землі Волинській	23
-----------------------------	----

КРИТИКА

Лада ФЕДОРОВСЬКА. Рядок рівняти на життя	91
Станіслав ТЕЛЬНЮК. Пісня Зульфії	96

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

Слово, опромінене любов'ю	101
---------------------------	-----

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Микита ЧЕРНЯВСЬКИЙ. На вилоках липня	103
Станіслав РЕП'ЯХ. Стежка до таємниць	104

НАШ ЗАОЧНИЙ ТВОРЧИЙ СЕМІНАР

Юрій ГЕРАСИМЕНКО. Запах сонця	30
Людмила КИСІЛЮК. Голубі вітри. <i>Поезії</i>	34
Наталія ВІРГУШ. Екзюпері. <i>Поезії</i>	34
Анатолій ЛАСТОВЕЦЬКИЙ. Окриленість. <i>Поезії</i>	35
Алла СОЛОДОВНИКОВА. Тривога. <i>Поезії</i>	36
Антон МИХАЙЛЕВСЬКИЙ. Генерал. <i>Поезія</i>	37
Віктор ТАРАСЕНКО. Опора плоту — земля. <i>Поезії</i>	37
Віктор ЛУПЕЙКО. Здружую думи. <i>Поезії</i>	38
Олександр АБЛІЦОВ. Нерозстріляне небо. <i>Поезії</i>	38

ПРАПОРЕЦЬ

З**М****І****С****Т****ПОЕЗІЯ****АКОРДИ ЧЕРВОНОГО ЖОВТНЯ**

Георгій ШЕВЧЕНКО. Дорога в історію . . .	2
Володимир КОЛОМІЄЦЬ. «Комсомольський квіток...» . . .	2
Ол. ЯГОЛЬНИК. «Руки в людини на все життя...» . . .	3
Гаврило ПРОКОПЕНКО. Головний конвейер . . .	3
Віталій КОРОТИЧ. Уроки Києва . . .	12
Віктор КОЧЕВСЬКИЙ. Теплосоння . . .	22
Кость ДРОК. До рідної землі . . .	82
Олесь ЛУПІЙ. До Вітчизни . . .	86
Павло ДІБРОВА. Терну достиглії грона . . .	101

ПРОЗА

Петро ГУРІНЕНКО. Життя одне. Роман . . .	28
Юрко ПАВЛЮК. Пороги пам'яті . . .	84

ПУБЛИЦИСТИКА**ДО 30-РІЧЧЯ ВИЗВОЛЕННЯ КИЄВА**

О. П. НАУМЕНКО. Місто-герой, місто-тру- дівник . . .	4
В. ГРУЗІН. Незабутнє . . .	13
Вячеслав СРІБНИЙ. Машівські етюди . . .	24

КРИТИКА

Сергій БУРЛАКОВ. Поетичні уроки Макси- ма Рильського . . .	83
Михайло ЛЕВЧЕНКО. «Виробничий» роман і сьогодення . . .	90
Юрій ГЕРАСИМЕНКО. Вірність . . .	96
Борис КОТЛЯРОВ. Живий голос поета . . .	105

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Петро СИМОНЕНКО. Чи знайду такі сло- ва... . . .	103
---	-----

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

Микола ШАПОВАЛ. Слово про друга . . .	102
---------------------------------------	-----

МИСТЕЦТВО

Оксана ЦИГАНЕНКО. Охриленість мрії . . .	106
--	-----

САТИРА ТА ГУМОР

На першій сторінці обкладинки: Київ сьогодні. Фото Б. Александровича

На другій сторінці обкладинки: Полтава. Мал. С. Кім.

Головний редактор **Н. К. ЧЕРЧЕНКО.**

Редакційна колегія: **І. А. БАГМУТ, С. Р. БУРЛАКОВ, В. Н. ГАВРИЛЕНКО,
Ю. Г. ГЕРАСИМЕНКО, К. О. ГОРДІЄНКО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, О. І. КОВІНЬКА,
М. Т. ОКАНЬ** [заступник головного редактора], **П. П. РЕБРО, В. Д. ТИМЧЕНКО,
В. П. ХОЛОД, М. Т. ШАПОВАЛ, Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС**

Технічний редактор **О. М. Бріккер**

Коректор **В. П. Темнохуд**

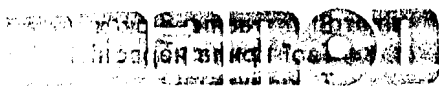
Рукописи менше одного авторського аркуша редакція не повертає

Адреса редакції: 310078 Харків, 78, вул. Чернишевська, 59, тел. 43-41-84, 43-41-54.

БЦ 50498. Прапор № 11. Здано до набору 15/IX 1973 р. Підписано до друку 1/XI 1973 р. Формат 84×108^{1/16}.
Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш 11,76. Обл.-вид. аркуш. 11,73. Зам. 4-2158. Тираж 14.500. Ціна 50 коп.

«ЗНАМЯ» № 11 (на українському мові). Ежемесячный літературно-художественный и общественно-политический журнал Союза писателей Украины. Адрес редакции: Харьков, ул. Чернышевская, 59. Издательство «Прапор», Харьков, ул. Чубаря, 11. Типография издательства «Соціалістична Харківщина», Харьков, ул. Сумская, 13. Печ. листов 7. Условно-печ. листов 11,76. Учетно-издат. листов 11,73. Тираж 14.500. Цена 50 коп.

Друкарня видавництва «Соціалістична Харківщина». Харків, Сумська вул., 13

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

N. 12

(216)

**ГРУДЕНЬ
1973**

ЖУРНАЛ ЗАСНОВАНО 1956 РОКУ

© ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР” ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

Володимир ПАНЧЕНКО. Нашій революції. . . 2
Василь БОНДАР. Життя. Уривок із поеми . . . 83

З ВІНКА ДРУЖБИ

Анатоль СЕРБАНТОВИЧ. Волошка у вінок. . . 2
Роберт РОЖДЕСТВЕНСЬКИЙ. Про неза-
мінних 3
Ояр ВАЦІЄТИС. Армії 5
Максим ТАНК. Живий Ленін 15
Ральф ПАРВЕ. Батьківщина 15
Педер ХУЗАНГАЙ. Пісня дружби. 16
Таріел ЧАНТУРІЯ. Увійшов день. 16
Вероніка ВІЛЬДЖЮНАЙТЕ. «Можливо, я і
прийду до тебе...» 17
Енлі ПЛЕТІКОС. Вартовий революції . . . 17
Василь ФЕДОРОВ. Серця. 73
Петря КРУЧЕНЮК. Глянь на живих . . . 73
Пауль-Ерік РУММО. Гра 79

ПРОЗА

Петро ГУРІНЕНКО. Життя одне. Роман
Закінчення 13

ПУБЛІЦИСТИКА

СОЛДАТИ ПАРТІЇ

Василь АКШИНСЬКИЙ. Гартований револю-
цією 6

Д. ЧУМАЧЕНКО. І всміхнулись дівчата. . . 84

НАША ВІТЧИЗНА — РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ

Н. ДЕМИХОВСЬКИЙ. Тепло холодної землі. 80

Пам'яті Леоніда Первомайського 92

КРИТИКА

Родивальт ЛИТВИНОВ. Друг юних читачів 93
Лесь ГЕРАСИМЧУК. «Все це—справді—дум-
ки всіх людей...» 96

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Володимир ДОРОШЕНКО. У братерському
єднанні. 100
Федір СТЕПАНОВ. Словом небайдужим . . 104
Петро РЕБРО. Сучасність смішного . . . 106

САТИРА ТА ГУМОР

Віктор ЕНДЕБЕРЯ. Голос низів. Ось воно
що! 103

Зміст журналу «Прапор» за 1973 рік. . . . 109

ЗМІСТ ЖУРНАЛУ „ПРАПОР“ за 1973 рік

ПОЕЗІЯ

Аблицов Олександр. Нерозстріляне небо, X-38.
Апальков Олександр. Ломикамінь, V-64.
Баклицький Іван. «Я пам'ятаю теж війну...», VIII-53.
Бакуменко Данило. Батькові 1-80; Балада про опалених бійців, VIII-45.
Бондар Василь. З неопублікованого, XII-88.
Бортняк Анатолій. Ти, IV-59; Графа в анкеті, X-90.
Булах Михайло. Повернення в Полтаву, IX-43.
Бурлаков Сергій. Закон вогняної професії, 1-2; Балада дев'яти, VIII-85.
Буцький Олег. Тривіріші, VII-30.
Віргуш Наталя. Екзюпері, X-34.
Волович Ольга. Заводу, VII-32.
Глинський Іван. Дівчата, II-66.
Гризун Анатолій. Вересневі роздуми, IX-50.
Грипас Володимир. Степове, VII-9.
Гриценко Віктор. Вітер-вісник, VII-18.
Грищенко Кузьма. Монолог, III-40; Його ім'я, IV-7.
Драч Іван. Розмова з товаришем Маяковським, X-48.
Дрок Кость. До рідної землі, XI-82.
Забашта Любов. Монолог мадонни атомного віку, X-21.
Задубровський Володимир. Матері, VII-19.
Зайвий Олександр. Солдатки, VIII-38.
Зайченко Василь. На полігоні, II-70.
Іванишин Олександр. Ветеран, VIII-87.
Івашина Ольга. Сині зорі, IX-11.
Ісаєв Федір. Нова доба, VIII-48.
Казидуб Михайло. Експромт, V-71.
Кац Зельман, Талалаєвський Матвій. До харків'ян, VIII-12.
Кислюк Людмила. Голубі вітри, X-34.
Кіндратенко Любов. Сниться квітець, VIII-3.
Коломієць Володимир. Комсомольський квіток, XI-2.
Котляров Борис. Харкову, IV-2; Розкажи нам, VIII-2.
Коротич Віталій. Щоденник, II-29; Уроки Києва, XI-12.
Кочевський Віктор. Теплосоння, XI-22.
Кравцов Олександр. Балада про шістьох, IV-50.
Кравченко Володимир. Визволення, VIII-6.
Криворотко Анатолій. Танк, VIII-103.
Кулик Василь. Невмирущий солдат. Балада, VIII-35.
Куликівський Володимир. Таємниця безсмертя, VIII-87.
Курашків Кирило. Із них нам брати приклад, III-12.
Курочка Анатолій. Прихід, II-72.
Ластовецький Анатолій. Окріленість, X-35.
Летюк Євген. Шахтарські капітани, X-2.
Лисенко Іван. Камінь Лісняка, II-27; Тут квітне мак, VIII-87.
Литвин Степан. Балада про чисту воду, III-48.
Лиходід Микола. Іду на Ви, X-28.
Лупейко Віктор. Здружую думи, X-38.
Лупій Олесь. Світ у промінні, I-8; До Вітчизни, XI-86.

Любар Микола. Доля, VI-80.
Лютій Григорій. Сімнадцятий, VII-7.
Максимейко Олександра. Побратимові, V-2.
Малиш Іван. Село моє, IV-86.
Маркелов Микола. Син, VI-1.
Марченко Олександра, V-97.
Масло Михайло. Хліб, VI-47.
Мелешенко Василь. Любисток, VII-20.
Мельник Людмила. Шляхи, VII-41.
Мирий Володимир. Борозни, III-46.
Михайлевський Антон. Генерал, X-37.
Мірошніченко Іван. Листи з тайги, II-9.
Мовчан Павло. Із книги «Зелені знаки трави», VI-26.
Муратов Ігор. Скрижали братерства. Поема, I-20.
Мушник Сергій. Ковальське слово, V-22.
Нагнибіда Микола. Комісари, III-3.
Науменко Олександр. Синьві, VIII-5; Зачекай, IX-12.
Низовий Іван. Триумфальна арка, VIII-38.
Ніколенко Яків. Лідер «Харьков» — Харкову, VIII-24.
Овдієнко Людмила. Біла пам'ятника Цюлковському, VII-4.
Олександрів Іван. Садів, VII-6; Пам'яті батька, VIII-20.
Осадчук Петро. Хвиль за хвилю, V-33.
Осипенко Микола. Етюди тиші, IX-35.
Панченко Володимир. Наші революції, XII-2.
Перебийніс Петро. Криниця, III-46.
Перепеляк Іван. Казка, X-40.
Перерва Анатолій. На братській могилі, VII-2.
Погрібний Костянтин. Сіль, VII-12.
Пойда Дмитро. Роздум, VII-10.
Половинко Григорій. Зав'язь, VII-13.
Полтавин Андрій. Пам'ять серця, IX-30.
Полякова Ірина. Посвята, VII-25.
Прокопенко Гаврило. Головний конвейер, XI-3.
Пудінець Петро. Лебединий етюд, III-82.
Пушик Степан. Притча про зброю, VIII-45.
Рижкова Лідія. Двоє, VII-15.
Сапон Володимир. Листи з патронів, VII-16.
Соколов Віктор. Поема про моноліт, IV-60.
Солодовникова Алла. Тривога, X-36.
Солонський Анатолій. Степове шосе, I-74; Земля твоя й вода, IX-2.
Стешенко Олександр. Голуби льотчика Мужайла, IV-17.
Стрілець Ольга. Перехрестя панорами, III-45.
Тарасенко Віктор. Опора пілота — земля, X-37.
Тельнюк Станіслав. Серпень, VIII-103.
Тендюк Леонід. Алеутські острови, II-56.
Тернавський Михайло. Літака дожидаєш, IX-45.
Тичина Павло. Молодий Радіщев, IV-68.
Тома Леонід. Місто. Триптих, VIII-52.
Томенко Микола. Ровесникам, VIII-86.
Чхан Михайло. Переможець, II-2.

Шумицький Станіслав. Два крила. VI-78.
 Шац О., Кравцов О. Пісня про Харківську дивізію. VIII.
 Шевченко Георгій. Дорога в історію. XI-2.
 Шевченко Михайло. Іду з низин. IX-43.
 Шейко Василь. Обеліск. VII-31.
 Щербонос Василь. Ленін і час. VII-17.
 Юр'єв Валерій. Чистота. V-32.
 Юрченко Олександр. Чекання. III-11.
 Ягульник Ол. «Руки в людини на все життя». XI-3.
 Яременко Михайло. Без подиву — поезії нема. VI-2.

ПРОЗА

Бережний Василь. Селенітка. Фантастичне оповідання. IX-46.
 Гришук Броніслав. Лісове диво. Новорічний етюд. I-86.
 Гуріненко Петро. Життя одне. Роман. XI-28; XII-18.
 Гуцало Євген. Біле озеро. Волинські мотиви. VI-12.
 Дерев'яно Борис. Чим живе душа. II-12.
 Ералев Суюнбай. Пригорці землі. Оповідання. VIII-36.
 Єськов Валер'ян. Стаю журналістом. VI-38.
 Завгородній Сергій. Мати наша, мати. Документальна повість. III-14.
 Іщенко Микола. Течія. Роман. III-50; IV-18; V-34.
 Капелюшний Леонід. Дев'ята хвиля. Оповідання. VII-54.
 Карелов І. Бій на світанку. Оповідання. X-4.
 Кашин Володимир. Таємниця забутої справи. Роман. I-32; II-28.
 Лагоза Віктор, Лагоза Ігор. На перехресті. Повість. VI-48.
 Маслов Іван. Косарі. Оповідання. VII-38.
 Маценко Іван. Під небом отчого краю. Повість. IX-14.
 Медуніца Михайло. Соловей. Оповідання. III-43.
 Михайленко Анатолій. Толока. Оповідання. IV-54.
 Мушник Сергій. Лавка. Оповідання. I-10.
 Нетеса Микола. «Здрастуйте, мамо!». Етюд. IX-65.
 Нужний Василь. Тост діда Омеляна. Оповідання. IX-46.
 Окань Михайло. Батьків молот. Оповідання. V-14; Там, за висотою. Оповідання. VIII-88.
 Омельченко Василь. Дідове Федорове жито. Оповідання. VIII-100.
 Павлов Олег. Підривники. Оповідання. VII-43.
 Павлюк Юрко. Дороги пам'яті. XI-84.
 Петров Володимир. Окозир. Оповідання. II-4.
 Пісоцький Кость. Запах черемхи. Нова. VII-44.
 Риженко Віра. Олесь. Етюд. VIII-98.
 Силаєв Борис. Отака важка робота. Повість. VIII-54.
 Тарасов Валерій. Перший раунд. Повість. VII-64.
 Ткаченко Лідія. Тринадцять музик. Оповідання. I-24.
 Черногуз Олег. Я хочу до моря. Гумористична повість. X-50.
 Чуча Олександр. Перша дружина. Оповідання. IX-32.
 Шарандак Олександр. Кіндратова образа. Оповідання. II-67.
 Шапошник Микола. Щаслива луна. Оповідання. V-24.
 Шутов Іван. Вогнище. Оповідання. IV-5.

З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ

Бабаян Варткес. Поле. Поезія. X-44.
 Вацетіс Ояр. Армії. Поезія. XII-5.
 Вільджунайте Вероніка. «Можливо, я і прийду до тебе...». Поезія. XII-17.

Гаврилкін Леонід. Аварія. Оповідання. II-23.
 Граші Ашот. Прийми гранат мого саду. Поезія. X-13.
 Дурян Людвіг. Покликання. Поезія. X-16.
 Емін Геворг. Багаття миру. Поезія. X-15.
 Капутікян Сільва. Російському другу. Поезія. X-11.
 Каренц Ваагн. Рідному краю. Поезія. X-15.
 Крученко Петра. Глянь на живих. Поезія. XII-78.
 Ованесян Рачія. Венері. Поезія. X-40.
 Парас Ральф. Батьківщина. Поезія. XII-15.
 Петєфі Шандор. Поезія. I-27.
 Плетікос Енлі. Вартів революції. Поезія. XII-17.
 Поетична гілка Радянської Хакасії. V-10.
 Рождественський Роберт. Про незамінних. Поезія. XII-3.
 Руммо Пауль-Ерік. Гра. Поезія. XII-79.
 Сароян Аршалуйс. Моє останнє бажання. Поезія. X-15.
 Сарян Гегам. Стрілки. Поезія. X-8.
 Севак Паруйр. Вітчані. Поезія. X-8.
 Сербанович Анатоль. Волошка у вінок. Поезія. XII-2.
 Танк Максим. Живий Ленін. Поезія. XII-15.
 Федоров Василь. Серця. Поезія. XII-78.
 Хузангай Педер. Пісня дружби. Поезія. XII-16.
 Чантурія Тарелд. Увійшов день. Поезія. XII-16.
 Шіраз Ованес. Прихід весни. Поезія. X-12.

ПУБЛІЦИСТИКА

Акшнінський Василь. Гартований революцією. XII-6.
 Балтійський М. Яблука. I-75.
 Безверхній В. М. Полтава сьогодні. IX-4.
 Божко Юрій. Архітектура, естетика, час. IV-80.
 Буренков Михайло. Несхитність. X-41.
 Воїн, трудяник, мрійник. Фоторепортаж. VII-46.
 Голубева З. Чарівна сила слова. III-78.
 Гордієнко Кость. Рідний Харків. VIII-22.
 Готліб І. Литвиненко Ю. Сіонізм — різновид фашизму, поплічник імперіалізму. V-67.
 Грузин В. Незабутнє. XI-13.
 Гуд І. На землі Волинській. X-23.
 Гуровий Ю. А. Живий, трудовий, залізобетонний. VIII-39.
 Друзі «Пралора». VIII-110.
 Єгоров О. Бронзовий удар. VIII-12.
 Заріпов Марсель. Над коліскою Камазу. IX-66.
 Карелов І. Дружба, скріплена кров'ю. VI-4.
 Конев І. С. Боротьба за Харків. VIII-6.
 Кошицький Іван. Васильович. I-4.
 Кукса М. Шляхи солдата. VIII-48; Його зірка. X-16.
 Ларін П. Надзвичайний комісар. IV-62.
 Лукаш І. Син Волги — герой Дніпра. VII-33.
 Мішин Микола. За висотою висота. VII-26.
 Моргунов Володимир. Харківське метро. II-73.
 Науменко О. П. Місто — герой, місто — трудяник. XI-4.
 Немченко Віталій. Хто ви, полковнику Калиновський? V-3.
 Овчаренко Анатолій. Ми — ковалі. V-27.
 Олійник О. Просвітитель, учений, винахідник. IV-101.
 Павленко В. Таран. IX-38.
 Письменники — шахтарям. VI-109.
 Рябенко І. У бронзу вкарбована пам'ять. IV-4.
 Санжаревський Іван. Ідеї токаря Уманця. IX-51.
 Северов Петро. Обрій океану. IV-8.
 Силка Павло. Відповідальні за все. III-6.
 Срібний В. Машівські етюди. I-24; Дває з книги Джона. Ріда. VII-21.
 Старовийт Микола, Строков Леонід. Доля партизанська. II-80.

Старцев Олексій. Архімед із ливарного. VI-28.
Трубчанинов О. Спогади і дійсність. VIII-4.
Хижняк Антон. Тридцять років тому... VIII-25.
Чумаченко Д. І всімхнулись дівчата. XII-84.
Шоповал Микола. Успіх приходить через працю. VII-87.
Шевченко Олександр. Допомога словом. Нотатки гіпнолога. VII-80.

ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНІ СТАТТІ, РЕЦЕНЗІЇ

Абліцов В. Слово, сказане у голос. V-90.
Беляєва С. І. Сім'ї єдиної чуття. I-80.
Білецький Фелікс. Людина в документалістиці. VII-97.
Біля книжкової полиці. I-94.
Бурлаков Сергій. Величний світ прекрасного. IV-93; Поетичні уроки Максима Рильського. XI-88.
Гаско Мечислав. Свідчення орських старожилів. VI-100.
Гедьеш Ангеліна. Твори Ю. Яновського мовою Петефі. IV-90.
Герасименко Юрій. Лінія життя. V-72; Запах сонця. X-30; Вірність. XI-95.
Герасимчук Л. «Все це — оправді — думки всіх людей...». XII-96.
Гордієнко К. Нивою життя. III-95.
Горпиненко І., Епштейн А. Ім'я, що належить народові. V-84.
Гуд Іван. Сторінки зв'язки. VIII-106.
Гуторов Олександр. На шляху до творчого зростання. VII-92.
Дерев'яно Борис. Щоб так, як теплий хліб... VI-99.
Дорошенко Володимир. У братерському єднанні. XII-100.
Зінченко М. Так здобувають перемогу. V-88.
Кенігсберг Марія. Поетова сповідь на вершині. III-92.
Кобцева Інна. Життєдайна тема. V-81.
Кобзев М. Є порох у «Порохівниці». III-90.
Кодацька Л. Нова праця з шевченкознавства. II-92.
Кузьменко Віктор. Галерея слави героїв. IX-93.
Кузьмінська С., Івановська Є., Кириченко Ф. Слово про «Буймир». III-94.
Левадний В. Розвідка пошуком. V-91; Про того хлопця... IX-94.
Левченко Михайло. «Виробничий» роман і сьогодення. XI-90.
Леонідов С., Сарана О. Ф. І. Шаляпін і Харківщина. IV-105.
Литвинов Родивальт. Друг юних читачів. XII-93.
Логвиненко Михайло. Талант і слово. IX-87.
Лупій Олесь. Натхненні слівці Аястану. X-8.
Маларенко Лідія. Люди з легендарними долями. IV-85.
Марченко Олександр. Книга про непорушну дружбу. VI-95.
Недзвідський Андрій. Майстер публіцистичної прози. I-90.
Нечипоренко Микола. З глибоких джерел. VII-105.
Окань Михайло. Вихідні позиції автора. II-90.
Осип Микола. Окриленість. IX-92.
Остроушко Л. За рідним порогом. III-88.
Охріменко П. Віддача пошуків. IV-94; О. М. Островський і українська література. V-78.
Пасемко Іван. Життя не перепишеш начисто. IX-77.
Петров В. Д. Вогненними шляхами Харківщини. VII-101.
Полтавцев Олександр. Мистецтво і суспільне життя. VI-88.
Попівчак Максим. «Щоб захистити від зла добро». V-94.
Прісовський Євген. На шляхах до героя. IX-80.
Про присудження Державних премій Української РСР імені Т. Г. Шевченка. III-2.
Петро Ребро. Сучасність смішного. XII-106.
Реп'ях Станіслав. Стежка до таємниць. X-104.
Романівська Марія. Варвара Чередняченко. V-98.

Руденко Борис. Ватомість вірша. VI-84.
Рябенко І. Бойовий побратим Заломова. III-98.
Салига Тарас. Грані слова. V-93.
Симоненко Петро. Чи знайду такі слова. XI-103.
Слободянюк Петро. Слово щире і вагоме. VI-99.
Степанов Федір. Ліричний герой поета. IV-98; Словом небайдужим. XII-104.
Стефанський Анатолій. Художнє бачення теми. III-84.
Тельнюк Станіслав. Пісня Зульфії. X-96.
Тимченко Віктор. Стиль і стильові пошуки. II-80; Зигзаги художнього мислення. IX-73.
Тіпухів Василь. Сонячна щирість. VIII-108.
Ткачук Микола. Джерела поетичної думки. IV-99; Два дебюти VII-101; Крізь призму сучасності. IX-89.
Усечко Павло. Слово пам'яті. V-97.
Федоровська Лада. Рядок рівняти на життя. V-91.
Федь Анатолій. Відлуння поетового серця. V-86.
Чабаненко Віктор. Земний, звичайний світ. VII-103.
Чернявський Микита. На виюках липня. X-103.
Шумицький Станіслав. Щоб словом до людей іти... VII-104.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ

Діброва Павло. Терну достиглії грона. XI-10.
Ковінька Олександр. Патріарх сміху. IX-84.
Кислий А. «Нехай... щастить на все» VI-103.
Котляров Борис. Живий голос поета. XI-105.
Серце прагне неспокою. IV-53.
Сивоволов Борис. Віхи життя і творчості. IX-96.
Слово, опромінене любов'ю. X-101.
Шоповал Микола. Слово про друга. XI-102.
Тимченко В. Життєві і творчі горизонти. VI-91.

ДО 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. В. МАЯКОВСЬКОГО

Кузьменко Олексій. Живий у пам'яті. VII-109.
Петренко Р. Зустріч у Запоріжжі. VII-106.

МИСТЕЦТВО

Губенко-Маслюченко В. Таким я його знала. I-101.
Федорцева Софія. Вчителю мій. IX-98.
Циганенко Оксана. Стиглий талант. XI-106.
Шимон О. Байда-Суховій та його фільми. V-101.

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

Бугаєнко Іван. Що я думаю про театр. IX-104.
Бугувий Михайло. Із творчої спадщини Луначарського. V-106.
Гейштор Любова. Нові експонати музею. IX-103.
Гришинський Кость. Кронштадтська мелодія. II-101.
Зеленко Л. Від джерел. II-100.
Калашник Володимир, Тарасов Леонід, Юрченко Олександр. Теоретичне відкриття чи ігнорування досягнень? II-96.
Костина Ілля. Золотий розсип. II-102.
Нудьга Григорій. Про деякі недоречності. II-99.
Тарасенко Іван. Остапова криниця. VI-107.
Петров В. Д. Вірність присязі. VI-105.
Чумаченко Д. Книга про книгу. V-107.
Шкумат І. Її пісні в народі. V-108.

САТИРА ТА ГУМОР

Брудзіньський Веслав. Афоризми II-112.
Варава Олександра. Новорічний сюрприз. Крах аноніма. Гуморески II-105.

Васильченко Євген. Нові ворота. Б а й к а. IX-10.
 Гайдай Іван. Ласкаво просимо. III-110.
 Голобородько Василь. Утеплив, Телеграфожарти. VII-111
 Грицюк Дмитро. Новосілля. Море у кишені. Гуморески. IV-108.
 Гулько Віталій. Пародії. III-106; Ніжні. VIII-111.
 Ендебєра Віктор. При купі лиха. Прикмега. I-108; Голоснізів. Ось воно що! XII-108.
 Інін Арк., Осадчук Л. Життя — це робота. IX-109.
 Костенко Степан. Побачення. Б а й к а. V-110.
 Крижанівський Андрій. Непідсудні. I-106.
 Лагоза Віктор. Нові байки. II-108; Рушійна сила. Б а й к а. XI-111
 Лагоза Ігор. Обхідний листок. Холодильник. IX-111.
 Ларін Павло. Байки-приказки. I-107.
 Лежава Міріам. По лапах. I-111.
 Муравйов Віктор. Було соромно. I-112; Монолог Хапушняка. V-111.
 Нетеса Микола. Чоловік у мене любий. Гумореска. II-110.
 Немченко Віталій. Ось які зміни в управлінні. «Сценарист». III-108.
 Окань Михайло. Переможці. Гумореска. I-104.
 Омельченко Василь. Два квитки. Гумореска. II-107.
 Осипенко Микола. Коліввал. Усмішка. II-111; Медпрацівник. Гумореска. VI-110.
 Хотський Адам. Ідуть гості. Гумореска. II-110.

Плахтін Іван. Порибалили. V-109.
 Сеїн Олег. Пародії. V-110.
 Сліпчук Петро. Карась. Б а й к а. I-108.
 Старцев Олексій. Знахідка. IX-110.
 Хижко Михайло. Мікробайки в прозі. III-109.
 Холод Віталій. Сила слова. Гумореска. I-109.
 Чамлай Борис. Дарунок. Деталь. II-111.
 Чемерис Валентин. Випадок у кабінеті. Сценка. VI-110;
 «Творчі» муки рецензента. I-110.
 Черниш Лаура. Мій чоловік — рибалка. IV-111.
 Чорнобрюченко В. Дві гуморески. III-107.
 Шамша Володимир. Сюжет сучасної п'єси. V-112;
 Страшний суд. Пародія. XI-111.
 Шмиголь Віталій. Плакали грошки. VII-110.
ПРАПОРЕЦЬ
 Казидуб Михайло. IX-106.
 Петренко Микола. Срібна пряжа. На тобі, річко, краплинку. III-102.
 Різник Григорій. Рушниця. III-105.
 Сепатович Оксана. Кумедні пожежники. III-104.
 Силка Павло. Як Гриць качок приручав. Етюд. IX-107.
 Стеценко Микола. В дорозі. III-100.
 Тендюк Леонід. Терешків песець. Сияння-мандрівниця. X-108.
 Троценко Борис. IX-106.
 Чернишенко Леся. Гігієна. Оповідання. III-103.
НЕКРОЛОГИ
 Муратов Ігор Леоїтійович. V-96.
 Пам'яті Леоніда Первомайського. XII-92.

На першій сторінці обкладинки: Зимовий ранок.
 Фото Е. Александровича.

На другій сторінці обкладинки: Джерело.
 Ліногравюра М. Литвина

Головний редактор Н. К. ЧЕРЧЕНКО.

Редакційна колегія: І. А. БАГМУТ, С. Р. БУРЛАКОВ, В. Н. ГАВРИЛЕНКО,
 Ю. Г. ГЕРАСИМЕНКО, К. О. ГОРДІЄНКО, В. А. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ, О. І. КОВІНЬКА,
 М. Т. ОКАНЬ (заступник головного редактора), П. П. РЕБРО, В. Д. ТИМЧЕНКО,
 В. П. ХОЛОД, М. Т. ШАПОВАЛ, Ю. Ю. ШОВКОПЛЯС.

Технічний редактор В. І. Петруненко.

Коректор В. П. Темнохуд.

Рукописи менше одного авторського аркуша редакція не повертає

Адреса редакції: 310078, Харків, вул. Чернишевська, тел. 43-41-84, 43-41-54.

БЦ 50523. «Прапор» № 12 (216). Здано до набору 15/VIII 1973 р. Підписано до друку 29/XI 1973 р.
 Формат 84×108¹/₁₆. Друк. аркуш. 7. Умовно-друк. аркуш. 11,76. Обл.-вид. аркуш. 11,70. Зам. 4-2416. Тираж 14.500.
 Ціна 50 коп.

«ЗНАМЯ» № 12 (на українському мові). Ежемесячный литературно-художественный и общественно-политический журнал Союза писателей Украины. Адрес редакции: Харьков, ул. Чернышевская, 59. Издательство «Прапор», Харьков, ул. Чубаря, 11. Типография издательства «Соціалістична Харківщина», Харьков, ул. Сумская, 13. Печ. листов 7. Условно-печ. листов 11,76. Учетно-издат. листов 11,70. Тираж 14.500. Цена 50 коп.

Друкарня видавництва «Соціалістична Харківщина». Харків, Сумська вул., 13.

прапор

Щомісячний
літературно-художній
та громадсько-політичний
журнал
Спілки письменників
України

РІК ВИДАННЯ
ВІСІМНАДЦЯТИЙ

N-5

**ТРАВЕНЬ
1973**

ВИДАВНИЦТВО „ПРАПОР“ ● ХАРКІВ

З М І С Т

ПОЕЗІЯ

- Олекса МАКСИМЕЙКО. Побратимові. *Поезія*. 2
Сергій МУШНИК. Ковальське слово. *Поезія*. 22
Валерій ЮР'ЄВ. Чистота. *Поезія*. 32
Петро ОСАДЧУК. Хвиля за хвилею. *Поезія*. 33
Олександр АПАЛЬКОВ. Ломикамінь. *Поезія*. 64
Михайло КАЗИДУБ. Експромт. *Поезія*. 71
З НОВИХ ПЕРЕКЛАДІВ
Поетична гілка Радянської Хакасії. 10

ПРОЗА

- Михайло ОКАНЬ. Батьків молот. *Оповідання*. 14
Микола ШАПОШНИК. Щаслива луна. *Оповідання*. 24
Микола ІЩЕНКО. Течія. *Роман. Закінчення*. 34

ПУБЛІЦИСТИКА

З ЛІТОПISУ БЕЗСМЕРТЯ

- Віталій НЕМЧЕНКО. Хто Ви, полковнику Ка-
линовський? 3

СПРАВИ РОБІТНИЧІ

- Анатолій ОВЧАРЕНКО. Ми — ковалі 27

ФРОНТ ІДЕОЛОГІЧНИЙ

- І. ГОТЛІВ, Ю. ЛИТВИНЕНКО. Слонізм — різ-
новид фашизму, поплічник імперіалізму 67

КРИТИКА

- Юрій ГЕРАСИМЕНКО. Лінія життя. 72
П. ОХРІМЕНКО, О. М. Островський і укра-
їнська література. 78
Ірина КОБЦЕВА. Життєдайна тема. 81

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

- І. ГОРПИНЕНКО, А. ЕПШТЕЙН. Ім'я, що
належить народів. 84
Анатолій ФЕДЬ. Відлуння поетового серця. 88
М. ЗІНЧЕНКО. Так здобувають перемогу. 88
В. АБЛІЦОВ. Слово, сказане у голос. 90
В. ЛЕВАДНИЙ. Розвідка пошуком. 91
Тарас САЛИГА. Грані слова. 93
Максим ПОПІВЧАК. «Щоб захистити від зла
добро». 94

ЛІТЕРАТУРНА ХРОНІКА

СТОРІНКИ СПОГАДІВ

- Марія РОМАНІВСЬКА. Варвара Череди-
ченко. 98

Ігор Леонтійович МУРАТОВ

МИСТЕЦТВО

- О. ШИМОН. Байдя-Суховій та його фільми. 101

ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ

САТИРА І ГУМОР

Пам'ятник радянським воїнам-визволителям на горі Славії у Братіславі.

Олекса МАКСИМЕЙКО

ПОБРАТИМОВІ

Ти в двадцять три війну закінчив,
На Ельбі твій останній постріл
Всю правоту твою засвідчив,
Одкрив шляхи у рідний простір.

Сади вбирались буйним цвітом,
Ти на руках, неначе матір,
Ніс перемогу перед світом,
Згасивши бою смертний кратер.

Ти в орденах вернувся додому,
Увесь у шрамах, як у латах.
З мішком похідним скинув втому
І сонцем виповнилась хата.

А завтра вийшов на роботу,
Бо рук в селі не вистачало.
— Ну, земле, зустрічай піхоту! —
Гукнув з дороги, мов з причалу.

...В труді, в звитязі дні минули.
Орав у полі, сіяв жито,
Під степові, пташині гули
Допізна з вдовами косив ти.

З руїн підводив Україну
В мартеннім сяві горизонту.
Ти на переднім краї й нині,
В бригаді трудового фронту.

Тебе зовуть вже ветераном
Твої сини — орли крилаті.
Ти Землю серцем полум'яним
Урятував для нас, солдате!

м. Київ

Віталій НЕМЧЕНКО

Хто Ви, полковнику Калиновський?

У Польщі його вважали національним героєм. Про хоробрість, залізну витримку, холодний розум і гаряче серце полковника Калиновського складали легенди. Ім'я безстрашного командира партизанського загону «Валька» («Боротьба») поляки-патріоти промовляли з любов'ю, а на німецьких окупантів воно наводило панічний жах.

По війні загубилися сліди багатьох героїв. Польські друзі вважали, що полковник Калиновський загинув. А він живий і здоровий. Справжнє його прізвище — Казін. Микола Олексійович Казін, наш земляк, нині живе і працює в Кадіївці. Він — інженер тресту «Кадіїввуглебуд». У нього сім'я, дорослі діти. Дочка Луїза — інженер-будівельник. Син Геннадій вчиться в Кадіївському гірничому технікумі. Дружина, Галина Максимівна, за професією бухгалтер, уже на пенсії.

Микола Олексійович показує мені книгу «П'ять мостів», видану в Польській Народній Республіці. На титульній сторінці напис: «Активному учасникові визволення польської землі від гітлерівських окупантів, ко-

мандирові партизанського загону тов. Калиновському Миколі Олексійовичу від автора».

Автор — Тадеуш Студзінський, колишній командир взводу польського загону «Хелм», нині інженер. Розповідь про п'ять найбільших диверсій, здійснених двома партизанськими загонами на німецьких залізницях і становить зміст книги Студзінського (партизанська кличка — Енджієвський).

Польська газета «Жолнеж вольності» («Солдат свободи») в одному з своїх номерів надрукувала статтю полковника Міхти Норберта (колишнього рядового бійця-партизана) про діяльність загону «Валька» і змістила фотографію його командира. Полковнику Калиновському — 33 роки. Чорна густа чуприна, вольовий погляд з-під кошлатих брів, виправка кадрового військового. Дивлюсь на фотографію, потім — на свого співрозмовника. Що ж змінилося в ньому за тридцять років? Тільки у чуприні з'явилася срібляста паморозь.

М. О. Казін (полковник Калиновський).